

Identificació de l'expedient

Resolució del procediment de tutela de drets núm. PT 97/2023, instat contra l'Institut Català de la Salut.

Antecedents

1. En data 19/07/2023, va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades una reclamació contra l'Institut Català de la Salut (ICS), per la presumpta desatenció de dotze sol·licituds d'exercici de drets exercits prèviament davant d'aquesta entitat.

La persona reclamant aportava diversa documentació relativa a l'exercici d'aquests drets. En concret, aportava les dotze sol·licituds que es relacionen a continuació. Tanmateix, per tal d'ordenar adequadament la tramitació d'aquesta reclamació, l'Autoritat va escindir d'ofici la reclamació en dotze procediments diferents: un per a cada una de les sol·licituds presentades.

- 1.1 Procediment de tutela de drets número 82/2023. Té per objecte la sol·licitud d'exercici del dret de rectificació presentada en data 20/05/2022, amb número de registre ID OVT46DS9ML76-1 i GRE 2022-0977953
- 1.2 Procediment de tutela de drets número 97/2023. Té per objecte la sol·licitud d'exercici del dret de rectificació presentada en data 23/05/2022, amb número de registre 360, davant l'EAP Pineda de Mar (GRE 2022-0977959).**
- 1.3 Procediment de tutela de drets número 98/2023. Té per objecte la sol·licitud d'exercici del dret de supressió presentada en data 16/06/2022, amb número de registre 416, davant l'EAP Pineda de Mar.
- 1.4 Procediment de tutela de drets número 99/2023. Té per objecte la sol·licitud d'exercici del dret de supressió presentada en data 16/06/2022, amb número de registre 417, davant l'EAP Pineda de Mar (GRE 2022 – 0992388).
- 1.5 Procediment de tutela de drets núm. 100/2023. Té per objecte la sol·licitud d'exercici del dret de supressió presentada en data 16/06/2022, amb número de registre 418, davant l'EAP Pineda de Mar (GRE 2022-0992391).
- 1.6 Procediment de tutela de drets núm. 101/2023. Té per objecte la sol·licitud d'exercici del dret de supressió presentada en data 16/06/2022, amb número de registre 419, davant l'EAP Pineda de Mar (GRE 2022 – 0992392).
- 1.7 Procediment de tutela de drets núm. 102/2023. Té per objecte la sol·licitud d'exercici del dret de supressió presentada en data 16/06/2022, amb número de registre 420, davant l'EAP Pineda de Mar (GRE 2022-0992395).
- 1.8 Procediment de tutela de drets núm. 103/2023. Té per objecte la sol·licitud d'exercici del dret de supressió presentada en data 16/06/2022, amb número de registre 421, davant l'EAP Pineda de Mar (GRE 2022 – 0992396).

- 1.9 Procediment de tutela de drets núm. 104/2023. Té per objecte la sol·licitud d'exercici del dret de supressió presentada en data 16/06/2022, amb número de registre 422, davant l'EAP Pineda de Mar (GRE 2022 – 0992424).
 - 1.10 Procediment de tutela de drets núm. 105/2023. Té per objecte la sol·licitud d'exercici del dret d'accés presentada en data 16/06/2022, amb número de registre d'entrada 423, davant l'EAP Pineda de Mar (GRE 2022-0992425).
 - 1.11 Procediment de tutela de drets núm. 106/2023. Té per objecte la sol·licitud d'exercici del dret de supressió, presentada en data 17/06/2022, amb número de registre d'entrada 428, davant l'EAP Pineda de Mar (GRE 2022-0992427).
 - 1.12 Procediment de tutela de drets núm. 107/2023. Té per objecte l'escrit signat en data 02/03/2023 que s'hauria presentat davant l'EAP Pineda de Mar, així com l'escrit presentat en data 04/07/2023 a l'ICS, en què s'exposa la desatenció de l'escrit presentat davant l'EAP Pineda de Mar en data 02/03/2023.
2. En data 22/09/2023, l'Autoritat va adreçar un escrit a la persona reclamant mitjançant el qual acusava la recepció de la documentació presentada davant l'Autoritat, i se la informava de l'escissió de la seva reclamació en els procediments relacionats a l'antecedent anterior.
 3. La sol·licitud d'exercici del dret de rectificació, de la qual deriva el procediment de tutela de drets núm. 97/2023, es va presentar en data 23/05/2022 davant l'ICS (núm. Registre d'entrada: 360). Tenia per objecte rectificar els diagnòstics "que surten a la història clínica des de 2018 en algunes dates: depressió, ansietat, trastorn de la conducta, història de trastorn mental. Si revisen els comentaris dels especialistes de les meves visites veuran que els motius de les visites no tenen res a veure amb aquestes malalties. Jo no tinc cap d'aquestes malalties". Respecte d'aquesta informació, la sol·licitud indicava que la informació correcta és la següent: "fatiga crònica, cansanci, mareig, atordiment, pèrdua de força, debilitat."
- Juntament amb la sol·licitud, la persona reclamant aportava la resposta de l'ICS de data 08/09/2022 (núm. registre: 0341/461/2022), mitjançant la qual se l'informa del següent: "us comuniquem que d'acord amb la normativa vigent les dades de salut només es poden rectificar quan es pot comprovar fefaentment l'error, aportant els informes acreditatius de l'error i/o que el professional que ha fet el diagnòstic pugui comprovar l'error del diagnòstic, recolzat amb visita i proves mèdiques si s'escau. Aquesta informació ja us la vàrem facilitar en el nostre escrit del dia 12 de maig de 2022, número de registre de sortida 0341/302/2022."
4. En data 22/09/2023, la reclamació es va traslladar a l'ICS per tal que en el termini de 15 dies formulés les al·legacions que estimés pertinents.
 5. En data 05/10/2023, l'ICS va sol·licitar l'ampliació del termini assenyalat a l'antecedent 4t, a l'empara de l'article 32.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPAC).

En resposta a aquesta petició, l'Autoritat va ampliar el termini atorgat per 7 dies més i ho va notificar a l'entitat reclamada.

6. En data 15/11/2023, l'ICS va formular al·legacions mitjançant un escrit signat en data 11/11/2023, en el qual, en síntesi, exposava el següent:

“Atenent la petició de la senyora [reclamant] en tant que no aportava nova informació referent a la sol·licitud d'exercici del dret de rectificació 2022-0992387 i núm d'entrada 360, es va desestimar la sol·licitud en data 6/7/2023 i núm. de registre de sortida 446, citant la resposta feta per la Responsable d'Atenció a la Ciutadania, Sra. [...], amb número de registre de sortida 461 i data de 8 de setembre de 2022: “d'acord amb la normativa vigent de les dades de salut només es poden rectificar quan es pot comprovar fefaentment l'error, aportant els informes acreditatius de l'error i/o que el professional que ha fet el diagnòstic pugui comprovar l'error del diagnòstic recolzat amb visita i proves mèdiques si s'escau.”

Entre d'altres documents, l'escrit de l'ICS s'acompanyava dels següents:

- 6.1 Escrit de la Direcció d'Atenció Primària de Girona de l'ICS (núm. registre de sortida 446), de data 06/07/2023, en resposta a la sol·licitud de dret de rectificació presentada per la persona reclamant al Centre d'Atenció Primària de Pineda de Mar. En essència, s'informava del següent:

“Que aquesta petició va ser contestada en la carta de resposta feta per la Responsable d'Atenció a la Ciutadania, Sra. [...] amb número de registre de sortida 461 i data de 8 de setembre de 2022.

Que referent a la petició de rectificació de dades del vostre historial i de la vostra filla, es comunica que d'acord amb la normativa vigent les dades de salut només es poden rectificar quan es pot comprovar fefaentment l'error, aportant els informes acreditatius de l'error i/o que el professional que ha fet el diagnòstic pugui comprovar l'error del diagnòstic recolzat amb visita i proves mèdiques si s'escau. Aquesta informació es va facilitar en la carta de resposta esmentada anteriorment, amb número de registre de sortida 461 i data de 8 de setembre de 2022.”

- 6.2 Escrit de la responsable d'Atenció a la Ciutadania, de data 08/09/2022, en resposta a la sol·licitud del 23/05/2022 (núm. registre entrada 360) de la persona sol·licitant, que es transcriu a l'antecedent 3r.

Fonaments de dret

1. És competent per resoldre aquest procediment la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, d'acord amb els articles 5.b i 8.2.b de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.
2. L'article 16 del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades (RGPD), regula el dret de rectificació en els termes següents:

“1. El interesado tendrá derecho a obtener sin dilación indebida del responsable del tratamiento la rectificación de los datos personales inexactos que le conciernan. Teniendo en cuenta los fines del tratamiento, el interesado tendrá derecho a que se completen los datos personales que sean incompletos, inclusive mediante una declaración adicional.”

Per la seva banda, l'article 14 de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD), determina el següent, també en relació amb el dret de rectificació:

“En ejercer el dret de rectificació reconegut a l'article 16 del Reglament (UE) 2016/679, l'afectat ha d'indicar en la seva sol·licitud a quines dades es refereix i quina correcció s'hi ha de fer. Hi ha d'adjuntar, quan sigui necessari, la documentació justificativa de la inexactitud o el caràcter incomplet de les dades objecte de tractament”.

En relació amb els drets previstos als articles 15 a 22 de l'RGPD, els apartats 3 a 5 de l'article 12 de l'RGPD, estableixen el següent:

“3. El responsable del tratamiento facilitará al interesado información relativa a sus actuaciones sobre la base de una solicitud con arreglo a los artículos 15 a 22, y, en cualquier caso, en el plazo de un mes a partir de la recepción de la solicitud. Dicho plazo podrá prorrogarse otros dos meses en caso necesario, teniendo en cuenta la complejidad y el número de solicitudes. El responsable informará al interesado de cualquiera de dichas prórrogas en el plazo de un mes a partir de la recepción de la solicitud, indicando los motivos de la dilación. Cuando el interesado presente la solicitud por medios electrónicos, la información se facilitará por medios electrónicos cuando sea posible, a menos que el interesado solicite que se facilite de otro modo.

4. Si el responsable del tratamiento no da curso a la solicitud del interesado, le informará sin dilación, y a más tardar transcurrido un mes de la recepción de la solicitud, de las razones de su no actuación y de la posibilidad de presentar una reclamación ante una autoridad de control y ejercitar acciones judiciales.

5. La información facilitada en virtud de los artículos 13 y 14 así como toda comunicación y cualquier actuación realizada en virtud de los artículos 15 a 22 y 34 serán a título gratuito. Cuando las solicitudes sean manifiestamente infundadas o excesivas, especialmente debido a su carácter repetitivo, el responsable podrá:

a) cobrar un canon razonable en función de los costes administrativos afrontados para facilitar la información o la comunicación o realizar la actuación solicitada, o

b) negarse a actuar respecto de la solicitud.

El responsable del tratamiento soportará la carga de demostrar el carácter manifiestamente infundado o excesivo de la solicitud.

(...)”

En relació amb l'anterior, l'article 16.1 de la Llei 32/2010, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, referent a la tutela dels drets previstos per la normativa sobre protecció de dades personals, disposa el següent:

“1. Les persones interessades a les quals es denegui, en part o totalment, l'exercici dels drets d'accés, de rectificació, de cancel·lació o d'oposició, o que puguin entendre desestimada llur sol·licitud pel fet de no haver estat resolta dins el termini establert, poden presentar una reclamació davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.”

3. Un cop exposat el marc normatiu aplicable, a continuació escau analitzar si l'ICS va resoldre i notificar el dret de rectificació exercit per la persona reclamant dins el termini previst per la normativa aplicable, atès que el motiu de la queixa que va iniciar aquest procediment de tutela de drets era el fet de no haver obtingut resposta a la sol·licitud dins del termini establert.

Respecte d'això, consta acreditat que en data 23/05/2022 va tenir entrada a l'entitat un escrit de la persona reclamant, mitjançant el qual exercia el dret de rectificació de les seves dades personals.

D'acord amb l'article 12.3 de l'RGPD, l'ICS havia de resoldre i notificar la petició d'exercici del dret sol·licitat en el termini màxim d'un mes, a comptar a partir de la data de recepció de la sol·licitud. Cal tenir en compte que, de conformitat amb l'article 21.3.b de l'LPAC i l'article 41.7 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya (LRJPCat), el còmput del termini màxim en procediments iniciats a instància de part (com és el cas) s'inicia des de la data en què la sol·licitud ha tingut entrada en el registre de l'òrgan competent per tramitar-la. Així mateix, el termini màxim ho és per resoldre i notificar (art. 21 LPAC), de manera que abans de finalitzar aquest termini cal haver notificat la resolució, o si més no poder acreditar l'intent de notificació (art. 40.4 LPAC).

L'ICS ha argumentat que va respondre la sol·licitud de rectificació presentada per la persona reclamant en data 08/09/2022, per mitjà d'un escrit de la responsable d'Atenció a la Ciutadania. En aquest escrit, s'esmentava el fet que, en data 12/05/2022, l'ICS ja hauria respost una sol·licitud d'exercici del dret de rectificació de la persona reclamant (anterior a 3r i 6è). Tanmateix, la sol·licitud de la qual deriva aquest procediment és posterior (23/05/2022), per la qual cosa no es pot sostenir que la resposta del dia 12 de maig respongués la sol·licitud objecte d'aquest procés. En aquest sentit, l'entitat reclamada no ha aportat cap escrit o resposta que acrediti que ha resolt la sol·licitud en el termini d'un mes previst per la normativa.

En conseqüència, atès que la reclamació es fonamentava en la manca de resposta a la sol·licitud d'exercici del dret de rectificació dins del termini establert legalment, escau declarar que l'ICS va resoldre extemporàniament la sol·licitud presentada per la persona afectada. Això, sens perjudici del que es dirà a continuació quant al fons de la reclamació.

4. Una vegada assentat l'anterior, escau analitzar si, d'acord amb els preceptes transcrits al fonament de dret 2n, escau estimar el dret de la persona interessada a la rectificació de les seves dades personals, en els termes que ho va sol·licitar.

L'article 16 de l'RGPD regula el dret de rectificació com el dret de l'afectat que es modifiquin les dades inexactes o incompletes, per complir el principi d'exactitud regulat a l'article 5.1.d de l'RGPD.

El dret de rectificació és un dret personalíssim, i constitueix una de les facultats essencials que integren el dret fonamental a la protecció de dades personals. És per això que les limitacions a aquest dret de rectificació han de ser les mínimes atès que mitjançant el seu exercici es garanteix l'efectivitat del dret fonamental a la protecció de dades personals. Així, les causes de denegació del dret de rectificació les trobem a l'article 23 de l'RGPD, les quals han d'estar previstes "a través de medidas legislativas" (art. 23.1 RGPD).

Per la seva banda, l'article 14 de l'LOPDGDD exigeix que la sol·licitud de rectificació indiqui clarament a quines dades es refereix i quina correcció s'ha de fer, i que vagi acompanyada de l'acreditació de la inexactitud o el caràcter incomplet de les dades objecte de tractament.

En aquest punt, atès que la rectificació sol·licitada es refereix a determinada informació continguda a la història clínica de la persona reclamant, cal fer referència a la normativa sanitària. L'article 15 de la Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica, determina el següent:

- “1. La historia clínica incorporará la información que se considere trascendental para el conocimiento veraz y actualizado del estado de salud del paciente. Todo paciente o usuario tiene derecho a que quede constancia por escrito o en el soporte técnico más adecuado, de la información obtenida en todos sus procesos asistenciales, realizados por el servicio de salud tanto en el ámbito de atención primera como de atención especializada.
2. La historia clínica tendrá como fin principal facilitar la asistencia sanitaria, dejando constancia de todos aquellos datos que, bajo criterio médico, permitan el conocimiento veraz y actualizado del estado de salud.”

En aquest cas, cal posar en relleu que la persona reclamant va exercir el seu dret de rectificació en relació amb quatre diagnòstics que constaven a la seva història clínica “des del 2018.” Tanmateix, no assenyalava quina hauria de ser, al seu criteri, la informació correcta per a cadascun d'ells, ni aportava cap document que permetés acreditar el caràcter suposadament erroni de les dades. Sobre això, la seva petició es limitava a indicar que la informació esmentada s'havia de substituir per la següent: “fatiga crònica, cansanci, mareig, atordiment, pèrdua de força, debilitat.” Enlloc s'indicava en quins diagnòstics s'hi havia de fer constar mareig o debilitat, i en quins pèrdua de força o atordiment.

En la resposta de l'ICS de data 08/09/2022, el dret exercit es desestimava atès que la persona interessada no va aportar cap informació que permetés acreditar una errada en els diagnòstics que demanava rectificar.

En relació amb l'anterior, escau palesar que els informes i diagnòstics mèdics que s'introdueixen a la història clínica d'una persona s'emeten de conformitat amb el criteri del professional que atén la usuària. Per aquest motiu, la rectificació d'aquesta informació només és possible quan s'acredita una errada en el contingut. En aquest sentit, la sentència de l'Audiència Nacional de data 27/11/2020 (número de recurs 1912/2019) va desestimar el recurs contenciós administratiu interposat per un ciutadà contra una

resolució d'arxivament de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, que versava sobre la desestimació d'una sol·licitud de rectificació de diagnòstics mèdics que constaven a la història clínica, amb base als articles de l'RGPD i de l'LOPDGDD citats.

En definitiva, i des de l'òptica del dret de rectificació, escau desestimar la reclamació quant al seu fons, atès que la sol·licitud d'exercici del dret de rectificació no indicava de manera clara la informació correcta per a cada diagnòstic, ni s'acompanyava de cap document que acredités el caràcter presumptament equivocat d'aquesta informació.

Resolució

Per tot això, resolc:

1. Estimar parcialment la reclamació de tutela de drets contra l'Institut Català de la Salut, atès que no va respondre la sol·licitud de rectificació en el termini legalment establert. Quant al fons, no escau requerir la rectificació dels diagnòstics clínics, atès que no es compleixen els requisits exigits i valorats al fonament de dret 4t.
2. Notificar aquesta resolució a l'Institut Català de la Salut i a la persona reclamant.
3. Ordenar que la resolució es publiqui al web de l'Autoritat (apdcat.gencat.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010 i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, amb caràcter potestatiu les parts interessades poden interposar un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveuen l'article 123 i següents de la Llei 39/2015. També poden interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius de Barcelona, en el termini de dos mesos a comptar a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, les parts interessades poden interposar qualsevol altre recurs que considerin convenient per defensar els seus interessos.

La directora